

Budapestre vonatkozó ujságcikket

Osztályozás

389.6

Szerző:

Cím: *Dr. Éber Antal a fővárosi kölcsönről*

Hely

Idő

"1926"

Személy

Forrás:

*Pesti Törvény*3n
(Hely)1926. 4. 29.
(Idő)

(Köt. v. fiz.) (O)

Dr. Éber Antal a fővárosi kölcsönről Kisebbségi kölcsönt javasol Éber — Beruházó-kölcsönből nem lehet lakást építeni

Nemcsak az egész főváros közönségét, de az országot és a külföldet is érdekli a fővárosi kölcsön sorsa. Lesz-e beruházás, vagy nem, miből fogjuk fedezni a kölcsönök kamatait, ezek azok a problémák, amelyek a főváros pénzügyi szakembereit foglalkoztatják. A Városháza legkiválóbb pénzügyi szakembere, dr. Éber Antal erről a kérdéssel a fővárosi közgyűlésén a következő érdekes kijelentéseket tette:

En a magam részéről minden olyan javaslatot, intézkedést, rendszabályt, amely pénzügyi természetű, a fővárosnak pénzügyi háztartását érinti, legelső sorban egy kérdésnek a szemszögéből nézek, annak a kérdésnek a szemszögéből, vajjon az az intézkedés, amely proponálva van, ha elfogadjuk és határozat erejére emelkedik, alkalmas-e arra, hogy leépítésére vezessen azoknak a súlyos közvetett adóknak, azoknak a fogyasztási adóknak és forgalmi adóknak, amelyek agyonnyomják a főváros lakosságát, agyonnyomják minden vagyoni különbség nélkül, kereseti ágakra és szociális különbségekre való tekintet nélkül, mert agyonnyomják a főváros lakosságának a termelését s amikor a termelést sújtják, egyaránt sújtják a munkaadót és a munkást. En minden olyan intézkedésnek, bármilyen tetszetős formában jelentkeznek is, bármilyen tetszetős indokolással kísértessék is, amely intézkedés nem arra az útra vezet, hogy ezek a fogyasztási adók és forgalmi adók leépíthetőek legyenek, hanem amely pláne azzal a veszedelemmel fenyeget, hogy ezeknek a tovább fokozására vezethet, minden ilyen intézkedés — ismétlem, akár-

milyen tetszetős formában jelentkeznek is — ellene vagyok. Ellene vagyok azért, mert abban a pillanatban, amint a látszólag bármennyire szociális intézkedés végeredményében a költségek fedezése révén a közvetett adóknak emeléséhez vagy csak fenntartásához is vezet, többet és általánosabban árt azoknak az érdekeknek, amelyek a látszólagos szociális intézkedések által veszedelembé kerülnek.

Ha ebből a szemszögből nézem a kérdéseket — és másból nem lehet —, akkor a kölcsön tekintetében arra az eredményre jutok, hogy magában véve azt, hogy egy kölcsön felvétessék, magában az, hogy egy mai feltételek mellett, tehát előreláthatóan súlyos feltételek mellett kölcsönből beruházások eszközöltesse, ezt magában közgazdaságilag, pénzügyileg öröndetes jelenségnek semmiesetre el nem fogadhatom. Nem fogadom el abból az egyszerű okból, mert kétségtelenül az ilyen kölcsönből eszközölt beruházásoknál csak egy a bizonyos, az, hogy a kölcsönnel súlyos annuitásait meg kell fizetni, be kell állítani a főváros költségvetésébe. Az, hogy milyen jövedelmet produkálnak azok a beruházások, amelyeket eszközöltünk, lehet helyes vagy helytelen kombináció, ez függhet a jövőtől, mindentől, a viszonyok alakulásától, tehát mindenestre és minden körülmények között veszedelmet rejt magában a főváros háztartására nézve, veszedelmet rejt abban a tekintetben, hogy nem tudunk arra az útra jutni, amely útra rá kell mielőbb és a legsürgősebben lépni, hogy leépítsük a főváros termelését sújtó közvetett adóztatást.

Végeredményben a magam részéről oda konkludálok, hogy feltétlen követelménynek kell odaállítani, hogy a kölcsönből eszközölt beruházások csak olyanok lehetnek, amelyek mászor rentábilisak, olyan százalékos erejéig, mint amilyen százalékos a kölcsön kamataira és az annuitások tekintetében felvételük. Másodsorban, hogy ne csak rentábilisak legyenek, de hogy az ilyen mértékben való rentabilitás olyan rövid idő alatt álljon be, olyan közvetlen hatást gyakoroljon, hogy a most követhető években átmenetileg se terhelje meg a főváros háztartását az a körülmény, hogy míg a kölcsön kamatait azonnal kell fizetni, addig a beruházásnak a pénzügyi eredményei csak később fognak befutni.

En a pénzügyi bizottság előtt kiszámítottam pontos szám adatok alapján és kiindulva abból, hogy semmi optimizmus az üzemek új beruházási programjában és számításában nincsen, hogy minden annyiba fog csak kerülni, ahogy ők előirányozták és minden lehetőleg annyit fog jövedelmezni, mint ahogy ők számították s akkor rájöttünk arra, hogy az első években négy-, három és fél-, három-, két-, millió aranykorona plusz terhet jelentenek ezek a főváros háztartása szempontjából. És most kérdezem, melyik az a forrás, amelyből ezt a 4 millió aranykorona terhet a jövő években újból elő akarjuk szedni, hogyha csak nem megint azon a módon, hogy a közvetett adókat, a fogyasztási adókat emeljük. Emellett még az is figyelembe kell venni, hogy ha mi azoknak a beruházásoknak a sorát, amelyeket a kölcsönből akarunk fedezni, szűkebbre szabjuk, ha mi egy kisebb kölcsön felvételével foglalkozunk, akkor annak a kisebb kölcsönnel a pénzügyi feltételeit természetesen jobban, előnyösebben tudjuk megállapítani, mert nagyon természetes, hogy egy kisebb kölcsönnél a pénzeszervezetnek nagyobb sora konklurál, mint egy nagyobb kölcsönnél. Tehát közvetlen megtakarítás áll elő abból, ha nem dimenzionáljuk túl a kölcsönt és nem szabunk túlságosan tág keretet azoknak a beruházásoknak, amelyeket ilyen kontemplálunk.